

MISIR ARAP CUMHURİYETİ VAKIFLAR BAKANLIĞI

13 Cemâziyelevvel 1443
17 Aralık 2021

Kuran'ın Dili ve Kimliğin Korunması

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun; Kurân-ı Kerim'de Allah Teâlâ şöyle buyurur:

"كِتَابٌ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ"

"Bu, bilen bir toplum için Arapça bir Kur'an olarak âyetleri genişçe açıklanmış bir kitaptır."

Şehadet ederiz ki bir tek Allah'tan başka ilah yoktur, O'nun ortağı da yoktur. Yine şehadet ederiz ki Muhammed Allah'ın kulu ve elçisidir. Salât ve selam Peygamberimiz Muhammed üzerine, ailesi ve ashâb'ının üzerine olsun.

Dil; manaları ve kültürleri taşıyan geniş bir kap olup kimliğin ve kişiliğin oluşmasında en önemli etkenlerden biridir. İki dil konuşan iki kültürü, üç dil konuşan da üç kültürü bir araya getirerek birçok akıl ürünü okur. İnsanın ana dili, kendi kültürünün oluşmasında en önemli etkenlerden biri olmaya devam eder, çünkü ana dilin sırlarını anlamayan insan, bir halkın ne kültürünü kavrayabilir ne de derin meselelerini inceleyebilir.

Yüce bir özelliğe sahip olan Arapça Kur'an-ı Kerim'in ve Sünnet-i Seniyye'nin dilidir. Peygamber Efendimizin (sallâllâhu aleyhi ve sellem) büyük mucizesi ise Arapça dilbilgisi sırlarını ve söz sanatlarını ihtiva eden Kur'an-ı Kerim'dir. İlgili şu ayetlerde Allah Teâlâ şöyle buyurur: ***"Biz onu, anlayasınız diye Arapça bir Kur'an olarak indirdik."***

"İşte böylece biz onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik"

"Allah'a karşı gelmekten sakınsınlar diye hiçbir eğriliği bulunmayan Arapça bir Kur'an olarak indirdik"

"Böylece biz sana Arapça bir Kur'an vahyettik ki, şehirlerin anası olan Mekke'de ve çevresinde bulunanları uyarasın."

"Apaçık Arapça bir dil ile indirilmiştir"

“Andolsun, size öyle bir kitap indirdik ki sizin bütün şeref ve şanınız ondadır. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?”

Kayda değer ki Kur'an-ı Kerim, Arapçayı aklın idrakiyle ilişkilendirmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: ***“Biz onu, anlayasınız diye Arapça bir Kur'an olarak indirdik.”*** Müslümanlar Kur'ân'la etkileşime girmiş, kendi akıllarını kullanmış ve inkar edilemez bir medeniyet kurmuşlar. Yüce Allah, yine de Arapçayı ilime çağırmakla ilişkilendirmiştir. Allah Teâlâ şöyle buyurur: ***“Bu, bilen bir toplum için Arapça bir Kur'an olarak âyetleri genişçe açıklanmış bir kitaptır.”*** Yüce Rabbimiz ilim aramaya takvayı gerçekleştirmeye çağırarak şöyle buyurur: ***“Andolsun, öğüt alsınlar diye biz bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali verdik. Allah'a karşı gelmekten sakınsınlar diye hiçbir eğriliği bulunmayan Arapça bir Kur'an olarak indirdik.”***

Dinimizi doğru anlamak ve hükümlerini Allah'ın Kitabı'ndan ve Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in sünnetinden almak sadece Arapçamızı doğru anlamak yoluyla mümkün olur. Bunu da hiç kimse inkar edemez. Çünkü dil, dini doğru anlamanın anahtarıdır. Abdullah İbn Abbas: Ben bir kuyu hakkında davalı iki bedevî Arap ile karşılaşınca kadar ***“Göklerin ve yerin Fâtırı”***nın (gökleri ve yeri yaratan) ne anlama geldiğini bilmiyordum. Bu iki davalı Bedevîden birisi: Bu kuyuyu fatr eden benim, yani ilk olarak kuyuya başlayıp kazan benim, demiştir.

Usûlcüler, fıkıhçılar ve diğerleri de Arapçaya ve onun araçlarına hakim olmayı içtihadın en önemli şartlarından biri olarak görmüşler.

Şair Hafız İbrahim'in yazdığı bir şiirinde Arapça şöyle demiş:

*Ben ki, kavradım Allah'ın kelâmını hem lafzî hem manevî
Ve zorlanmadım ifade etmek için ondaki hiçbir ayeti
Hal böyleyken, bugün nasıl yetersiz kalabilirdim ki
Düzenlemek için buluşların isimlerini
Deryayım ben, derinliklerinde kıymetli inciler saklayan
Sordular mı ki dalgıca benim sedeflerimden*

Şu da inkar edilemez ki Arapçayı ve anlatımını bilmemek, metni anlayıp ilgili buutlarına derinleşmemek, işin aslını bilmeden zahir manasını benimsemekle sınırlı kalmak da büyük bir yanılığa düşürür. Böyle durum bazen insanı, kan dökmeye yol açan yanlış bir anlayışa sevk edebilir; Bu nedenle Kur'an ve Sünnet'i anlamak vacip bir vazifedir. Bu vazife, Arapça öğrenmeden yerine getirilmez. Halbuki vacibi tamamlayan şey de vaciptir. Ömer b. Hattâb şöyle demiş: *"Arapça öğrenin! Zira o dininizdir."* Bir gün atış yapmayı öğrenmekte fakat yanlış yapmakta olan bir kavme geçti ve onları azalardı. Üzerine demişler ki: "Biz öğrenmiş bir kavmiyiz" anlamındaki Arapça ifadeyi yanlış söyleyince, Hz. Ömer onlara: *"Sizin dilinizde yanlış yapmanız, benim için yanlış atış yapmanızdan daha zordur"* dedi. Abdülmelik b. Mervan demiş ki: Dilinizi düzeltin, çünkü bir kimse zaman gelir de elbise ve hayvan ödünç alır, ama dilini ödünç alamaz ve adamın güzelliği de onun belagatidir.

* * *

Alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun. İnsanların Efendisi son Peygamber Hz. Muhammed'e ehli ve ashabının hepsine salât ve selam olsun.

Hiç şüphe yok ki Kurân dili, ümmetin mirasını toplayıp muhafaza etmekte, tarih boyunca düşünce ve kültür unsurlarını özümsemekte ve milletin düşüncesinin bekasını teminat altına almaktadır. Bir ümmetin varlığı, kendi dilinin varlığına bağlıdır; dili artık kullanılmayan ümmet ömrü bitmiş ve başka ümmetlerin kültürüne bürünmüştür. Dolayısıyla dile olan ilgi, kimliğin korunması ve ehemmiyetinin bir göstergesidir. Dil; amaç ve düşünce birliğinin ifadesidir.

Ümmetin kimliğini eritmeye çalışan tüm girişimlere karşı uyanık olmak ve büyük yıkım dalgaları karşısında medenî direncimizi güçlendirmek için ciddi çalışmamız gerekir. Bu da Kurân'ın dili olan Arapçayı kutsayıp önemsemek ve onunla gurur duymakla gerçekleşir. Nitekim dil, kimliğimizin anahtarıdır ki onunla gurur duymak kimlikle gurur duymak demektir ve ona hizmet etmek de dine ve ümmete hizmet etmek demektir.

Allah'ım vatanımız Mısır'a ve tüm ülkelere güvenlik ve huzur ihsan eyle!